

mindelige Befolkning, er netop, som den ærede Ordfører for vort Parti sagde i Gaar, det, at der derved vises den Tillid. De Toner, der rumme Tillid, har den almindelige Befolkning altid haft Øre for, og det er godt, thi Tillid avler Tillid. Man kunde naturligvis opkaste det Spørgsmaal, hvorvidt Tilliden er berettiget, hvorvidt den almindelige Befolkning har vist sig værdig til det, man har givet den, Retten til at styre med i sine egne Sager. Det forekommer mig imidlertid aldeles uomtvisteligt, naar man ser paa de Aar, der ere gaaede siden Grundloven blev given i 1849, det vil sige de Aar, i hvilke Selvstyret har vundet den Plads, det nu har i Samfundet, at der inden for dette Tidsrum falder en overordentlig rig Udvikling af vort Folk. Nu vil jeg ikke dermed sige, at hele denne Udvikling absolut bundes deri, at Befolkningen har faaet Selvbestemmelsesret, men man kan være sikker paa, at det i hvert Fald har spillet en overordentlig stor Rolle. Det at vide med sig selv, at man er en fri Mand, en selvstændig Mand, at man regnes paa lige Linie med alle andre, vækker Energi, vækker Selvfølelse, som er den nødvendige Forudsætning for, at Befolkningen i det hele kan vokse og blive til noget. Jeg tror, det vilde være en skæbnesvanger Fejltagelse, dersom man nu, naar man staar over for denne Sag, vilde bygge sin Afgørelse paa Mistillid i Stedet for paa Tillid. Ærede Medlemmer skulde blot vide, hvilken god Regn det er for den almindelige Befolkning, naar det er Tilliden, der kommer i Stedet for Mistilliden. De skulde vide, hvilken Udsæd Mistilliden er. Mistillid avler Mistillid, og den bærer altid bitre og onde Frugter. Man behøver kun at gaa Forfatningens Historie igennem for at se, at det netop er Mistilliden, der er det skæbnesvangre. Det ærede 2det Medlem for 10de Kreds (Frijs), som maaske ikke er til Stede i dette Øjeblik, gjorde i Gaar en Bemærkning om, at man ved saadanne Forandringer som den, der her foreslaas, altid skal gaa historisk frem. Man skal gaa frem i Skridt. Det Ord klinger godt i mine Øren. Det ærede Medlem mindede om Enevældens Indførelse, og det er jo vist nok, at det var skæbnesvangert, hvad der da skete. Den eneste Mand eller en af de faa, der saa, hvad der burde være sket den Gang, var maaske Hannibal Sehested, som, efter hvad der siges, havde udarbejdet et Udkast til en konstitutionel Forfatning. Det kan for saa vidt være

rigtigt nok, at det gælder om at gaa frem i Skridt. Men endskønt den trinvis Bevægelse saaledes er den rigtige, den sunde og den Grundlov, vi skulle følge baade i vort private og i det offentlige Liv, gælder det dog ogsaa om at holde Skridt med Tiden, og det forekommer mig, at naar man ser paa den almindelige Befolkning nu om Stunder, maa man indrømme, at det er naturligt at gøre det Skridt, som dette Lovforslag indeholder. Jeg vil ikke staa her og prise den Del af Befolkningen, hvortil jeg selv hører, endskønt det kunde være fristende nok. Der er jo faldet mange Ord, som tyde paa, at man ikke har saa særlig høje Tanker om den, ja, de ere endogsaa faldne saaledes, at man kunde have en vis Grund til at blive bitter i Sind. Det skal jeg nu fuldstændig se bort fra, men man maa tilgive mig, om jeg maaske fremhæver en Smule stærkt de Kvalifikationer, som den almindelige Befolkning har til at kræve en Reform som denne. Vi, som høre til den almindelige Befolkning, som færdes imellem den og gerne ville være med til at bringe den frem i alle Henseender, kunne kun glæde os over at se, at den i materiel Dygtighed, Tænkksomhed, Billighedsfølelse og Retfærdighedssans virkelig er i Opvækst; det er aldeles sikkert, og det er jo heller ikke saaledes, at Folk alene ere bundne af materielle Hensyn. De spille selvfølgelig en ikke ringe Rolle, det hører jo, havde jeg nær sagt, til denne Verdens Ufuldkommenheder, at man er materielt bunden. Men man maa ikke være blind for, at Befolkningen ogsaa har en vaagen aandelig Sands og søger sig Oplysning paa mange forskellige Maader. Disse Bestræbelser synes mig at vise, at den almindelige Befolkning gaar fremad i Dygtighed og i Oplysning, og at et saadant Skridt som dette derfor vil være paa rette Sted. Det forekommer mig netop, at det vil passe saa udmærket godt. Det er et Skridt, som vil være i god Samklang med den historiske Anskuelse, at man ikke skal gøre noget i Spring. Om man gjorde dette Skridt nu, er jeg vis paa, at det vilde blive endnu bedre. Det er, som sagt, saaledes, at dersom man viser den almindelige Befolkning den Tillid at give den den almindelige Valgret, vil det bidrage til at højne den. Man synes i Almindelighed at gaa ud fra, at det skulde blive Signal til noget, som næsten nærmer sig til en Udplyndring; men det tror jeg ingenlunde. Jeg vil sige ærede Medlemmer i dette høje Ting, at de vilde kunne ændre